

Katarzyna Ćwirynka
Specjalistka ds. równouprawnienia

Kobiety w nauce – analiza wybranych danych ilościowych

W raporcie zebrano podstawowe dane ilościowe na temat liczby osób zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych, badawczych i dydaktycznych z podziałem na płeć (część 1), zarządzania Uniwersytetem na różnych szczeblach z uwzględnieniem kwestii płci (część 2), aktywności naukowej (staże, granty) i udziału w szkoleniach kobiet i mężczyzn na Uniwersytecie (część 3) oraz liczby studentów i studentek na poszczególnych wydziałach (część 4). Prezentowane dane sporządzono według stanu na **31 grudnia 2023 roku**.

1. Osoby zatrudnione na stanowiskach badawczo-dydaktycznych, badawczych i dydaktycznych z podziałem na płeć

W grupie pracowników i pracownic badawczo-dydaktycznych, badawczych i dydaktycznych zatrudniano łącznie osoby na 1 662,137 etatach. Liczba etatów, na których zatrudniano kobiety była nieco wyższa niż liczba etatów mężczyzn. Ogólnie, wśród nauczycieli akademickich odsetek etatów, na których zatrudniano kobiety był bardzo zbliżony do tego z zeszłego roku i wynosił 52,37 % (wzrost o 0,27 p.p.). Zestawienie liczby etatów w poszczególnych grupach pracowników/pracownic zawarto w tabeli 1 (stanowiska: badawczo-dydaktyczne, badawcze i dydaktyczne).

Tabela 1. Liczba etatów osób zatrudnionych na stanowiskach badawczo-dydaktycznych, badawczych i dydaktycznych na Uniwersytecie z podziałem na płeć

	KOBIEТЫ: suma etatów		MĘŻCZYŹNI: suma etatów	
	2022	2023	2022	2023
NAUCZYCIEL AKADEMICKI	855,263	870,607	796,224	791,53
PRACOWNIK BADAWCZO-DYDAKTYCZNY	631,917	642,5	633,917	625,167
adiunkt (dr hab.)	54	53,5	56,167	51,67
adiunkt	282	284,5	193,5	199,5
asystent (dr hab.)	-	1	-	1
asystent (dr)	43,25	45,5	45	35,5
asystent	54,167	52,5	37	36
profesor uczelni	151,5	155,5	183	183

profesor	47	50	119,25	118,5
PRACOWNIK BADAWCZY	14,928	9,44	13,057	14,11
adiunkt	3,25	0	1	3
adiunkt – post-doc	-	4	-	2
adiunkt (dr hab.)	-	0,5	-	
asystent (dr)	1	1,1	3,3	4,6
asystent	4,678	1,84	3,59	2,01
profesor uczelni	-	1	-	2
profesor	2	1	4,167	0,5
PRACOWNIK DYDAKTYCZNY	208,418	218,67	149,25	152,25
adiunkt (dr hab.)	2	2,25	4	2
adiunkt	67,751	72,25	66,25	62,75
adiunkt kliniczny	2	2	1	2
asystent (dr)	17,167	20,67	11,5	12
asystent	84,5	84,5	51,5	57
asystent kliniczny	-	1	-	1
profesor uczelni	-	0	-	2
profesor	-	0	-	1,5
lektor	5	6	2,5	3
trener	6	6	5	5
starszy lektor	23	24	4	4

Na stanowiskach badawczo-dydaktycznych zatrudniano osoby na 1267 etatach. Liczba etatów kobiet i mężczyzn była zbliżona (642,5 – kobiety i 625,167 mężczyźni). Nie jest to znacząca różnica, warto jednak zauważyć, że liczba etatów na stanowiskach badawczo-dydaktycznych, na których zatrudniano kobiety wzrosła w stosunku do poprzedniego roku. Podobnie jak w roku 2022, widoczne były bardziej wyraźne różnice na poszczególnych stanowiskach. Zasadniczo, **na najwyższych stanowiskach (profesor i profesor uczelni) przeważają mężczyźni (stanowią oni 70,3% profesorów i 54,06% profesorów uczelni).** Warto jednak zauważyć systematyczne zmniejszanie tych różnic w porównaniu do roku 2022 i roku 2021.

Na koniec 2022 roku dane te przedstawiały się następująco: 72% i 54,6%, a na dzień 31.12.2021 roku: 73,8% oraz 56,5%. Z kolei na stanowisku adiunkta i asystenta z tytułem magistra na dzień 31.12.2023 roku widoczna była dość znaczna liczbowa przewaga etatów, na których zatrudniano kobiety (57,4% etatów dla kobiet – adiunktek i 57,7% etatów dla kobiet – asystentek). W porównaniu do roku 2022 odsetek etatów dla kobiet w tych przypadkach nieznacznie zmalał.

W porównaniu do poprzednich lat zmalała liczba etatów osób zatrudnianych na stanowiskach badawczych. Obecnie jest to zaledwie 23,55 etatów. Biorąc pod uwagę powyższe, brakuje uzasadnienia na dokonywanie porównań pomiędzy kobietami i mężczyznami na tych stanowiskach.

Na stanowiskach dydaktycznych zatrudniano osoby na 370,92 etatach. Częściej pracowały na tych etatach kobiety, które zajmowały łącznie 58,9% dostępnych etatów. Dane te są bardzo zbliżone do poprzedniego roku, w którym kobiety zajmowały 58,2% etatów na stanowiskach dydaktycznych. Podobnie jak w poprzednim roku kalendarzowym, widoczne były duże dysproporcje w liczbie etatów kobiet i mężczyzn występowały na stanowiskach wśród starszych lektorów (85,7% kobiet) i asystentów (60,3% kobiet).

2. Zarządzanie Uniwersytetem na wybranych poziomach zarządzania

2.1. Władze rektorskie pod względem płci

Od poprzedniego badania zmianie nie uległa dysproporcja ze względu na płeć na poziomie władz rektorskich, w których wszystkie stanowiska kadry zarządczej Uniwersytetu zajmowane są przez mężczyzn (7 osób). Obecny skład Kolegium Rektorskiego został wybrany na kadencję 2020-2024. W tym przypadku można mówić o maskulinizacji władzy Uniwersytetu.

2.2. Kluczowe funkcje na poziomie wydziałów a płeć

Dysproporcja ze względu na płeć zauważalna jest również w odniesieniu do kluczowych funkcji na poziomie wydziałów (na potrzeby niniejszego opracowania do wydziałów zaliczono również dwie jednostki: Szkołę Zdrowia Publicznego i Filię w Ełku). W kadencji na lata 2020-2024 na 17 wydziałów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, funkcje dziekanów (w Filii w Ełku i w Szkole Zdrowia Publicznego – dyrektorów), na większości wydziałów (11 na 17 funkcji) dziekanami są mężczyźni, a w 6 przypadkach kobiety. Składy kolegiów dziekańskich liczą łącznie 53 osoby, z czego reprezentacja mężczyzn to 31 osób (58 %), a kobiet 22 osoby (42 %). Kobiety najczęściej pełnią funkcję prodziekanek ds. kształcenia (8 osób). Na czterech wydziałach wszystkie funkcje w kolegium dziekańskim pełnią mężczyźni, a na dwóch wydziałach w kolegium dziekańskim są tylko kobiety. Szczegółowe dane na temat

UNIWERSYTET
WARMIŃSKO-MAZURSKI
W OLSZTYNIE

składu kolegów dziekańskich poszczególnych wydziałów zawarte są w aneksie.

Tabela 2. Struktura kolegiów dziekańskich wydziałów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie wg płci (kadencja 2020-2024)

Wydział	Dziekan*	Prodziekan ds. kształcenia*	Prodziekan ds. studenckich*	Prodziekan ds. rozwoju*	Prodziekan ds. rozwoju i promocji	Prodziekan ds. studenckich i kształcenia	Prodziekan ds. studentów anglojęzycznych i rozwoju	Prodziekan ds. rozwoju informatyki	Prodziekan ds. rozwoju Wydziału Medycyny Weterynaryjnej	Prodziekan ds. studiów	Prodziekan ds. rozwoju i współpracy	Prodziekan	Prodziekan ds. kształcenia i studentów	
Wydział Bioinżynierii Zwierząt	K	K	K											3 K 0 M
Wydział Biologii i Biotechnologii	K	K	M											2 K 1 M
Wydział Geoinżynierii	M	K	M	M										1 K 3 M
Wydział Humanistyczny	M	K	K		K									3 K 1 M
Wydział Rolnictwa i Leśnictwa	M	K	M											1 K 2 M
Wydział Lekarski	M					K	M							1 K 2 M
Wydział Matematyki i Informatyki	M	M	K					M						1 K 3 M
Wydział Medycyny Weterynaryjnej	M								K	M				1 K 2 M
Wydział Nauk Ekonomicznych	K	M	M											1 K 2 M
Wydział Nauk Społecznych	K	K	M											2 K 1 M
Wydział Nauk Technicznych	M	M	M								M			0 K 4 M
Szkoła Zdrowia Publicznego*	K	K	K	K										4 K 0 M
Wydział Nauki o Żywności	K	M	M											1 K 2 M
Wydział Prawa i Administracji	M	K	M	M										1 K 3 M
Wydział Sztuki	M											M		0 K 2 M
Wydział Teologii	M												M	0 K 2 M
Filia w Elku*	M													0 K 1 M

* W przypadku Szkoły Zdrowia Publicznego i Filii w Elku powołuje się dyrektora i wicedyrektorów, nie dziekana i prodziekanów

2.3. Kobiety i mężczyźni w radach dyscyplin naukowych

W kadencji od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2026 r. na 424 osób zasiadających

w radach dyscyplin naukowych UWM (dalej: RDN) 194 osoby to kobiety, co stanowi 45,8 % składu wszystkich rad dyscyplin (w porównaniu do poprzedniej kadencji obserwuje się wzrost odsetka kobiet o 2,5 p.p.). Biorąc pod uwagę funkcje kierownicze w RDN, funkcje przewodniczących RDN pełnią nieco częściej mężczyźni (12 na 22 osoby). W przypadku zastępców i zastępczyń przewodniczących RDN częściej tę funkcję pełnią kobiety (13 na 19 osób). Zarówno w przypadku przewodniczących, jak i zastępców przewodniczących zauważyć można wzrost odsetka kobiet w porównaniu do poprzedniej kadencji, która zakończyła się w grudniu 2022 roku.

	Przewodniczący/a	Zastępca/czyni Przewodniczącego/ej	Liczba członków ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni
Ekonomia i Finanse	K	K	14	10	4
Geografia Społeczno-Ekonomiczna i Gospodarka Przestrzenna	M	M	17	9	8
Historia	M	K	15	4	11
Inżynieria Lądowa, Geodezja i Transport	M	K	26	5	21
Inżynieria Mechaniczna	M	M	20	1	19
Inżynieria Środowiska, Górnictwo i Energetyka	M	K	29	17	12
Językoznawstwo	K	K	12	11	1
Literaturoznawstwo	K	K	12	8	4
Matematyka	M	Nie dotyczy	13	2	11
Nauki Biologiczne	K	K	28	18	10
Nauki Medyczne	M	K	25	11	14
Nauki o Komunikacji Społecznej i Mediach	K	K	12	7	5
Nauki o Polityce i Administracji	M	M	12	2	10
Nauki Prawne	M	M	18	7	11
Nauki Teologiczne	M	Nie dotyczy	14	3	11
Pedagogika	K	K	21	18	3
Rolnictwo i Ogrodnictwo	K	K	30	15	15
Sztuki Muzyczne	M	Nie dotyczy	12	5	7
Sztuki Plastyczne i Konserwacja Dzieł Sztuki	K	K	12	7	5
Technologia Żywności i Żywienia	K	K	24	17	7
Weterynaria	M	M	28	7	21
Zootechnika i Rybactwo	K	M	30	10	20
	10 K 12 M	13 K 6 M	424	194	230

Tabela 3. Kobiety i mężczyźni w Radach Dyscyplin Naukowych (dane instytucjonalne)

2.4. Kobiety i mężczyźni w zespołach ds. dyscyplin naukowych

Na 67 osób zasiadających w zespołach ds. dyscyplin naukowych UWM 30 osób to kobiety, co stanowi 44,8 % składu wszystkich zespołów ds. dyscyplin naukowych. Jest to wzrost o 7,3% w stosunku do poprzedniej kadencji. Funkcje przewodniczących zespołów ds. dyscyplin naukowych częściej pełnią mężczyźni (4 na 5 osób). W przypadku zastępców i zastępczyń zespołów ds. dyscyplin naukowych tę funkcję pełnią tylko mężczyźni (2 na 2 osoby).

Tabela 4. Kobiety i mężczyźni w zespołach ds. dyscyplin naukowych (dane instytucjonalne)

	Przewodniczący/a	Zastępca/czyni Przewodniczącego/ej	Liczba członków ogółem	w tym kobiety	w tym mężczyźni
Zespół ds. Dyscypliny Filozofia	M	Nie dotyczy	12	5	7
Zespół ds. Dyscypliny Nauki o Zarządzaniu i Jakości	M	M	12	5	7
Zespół ds. Dyscypliny Informatyka Techniczna i Telekomunikacja	M	Nie dotyczy	13	4	9
Zespół ds. Dyscypliny Nauki Chemiczne	K	Nie dotyczy	15	7	8
Zespół ds. Dyscypliny Nauki o Zdrowiu	M	M	15	9	6
	1 K 4 M	0 K 2 M	67	30	37

Podsumowując, we władzach Uniwersytetu oraz w odniesieniu do kluczowych funkcji na poziomie wydziałów, radach dyscyplin naukowych, zespołach ds. dyscyplin naukowych mamy do czynienia z niedoreprezentowaniem kobiet, jednakże w porównaniu do poprzednich kadencji (mowa o radach dyscyplin naukowych i zespołach ds. dyscyplin naukowych), widoczny jest wyraźny wzrost odsetka kobiet.

3. Aktywność naukowa (staże, granty) i udział w szkoleniach kobiet i mężczyzn na Uniwersytecie

W 2023 roku 145 pracowników Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie złożyło wnioski o krajowe granty naukowe. Warto zauważyć, że poprzednim roku kalendarzowym wniosków takich było ponad dwukrotnie więcej (299). Wśród osób składających wnioski większość stanowiły kobiety (87 osób, tj. 60%). 29 pracowników Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, w tym 12 kobiet i 17 mężczyzn otrzymało krajowe granty naukowe (wskaźnik sukcesu wzrósł z 14,7% w roku 2022 do 20% w roku 2023). Spośród osób, które złożyły wnioski o krajowe granty naukowe, odsetek osób, które je otrzymały jest wyższy u mężczyzn (29,3%) niż u kobiet (13,8%). Dodać można, że wśród wniosków, które nie uzyskały finansowania, cztery znajdują się na liście rezerwowej, przy czym wszystkie dotyczą mężczyzn.

W roku 2023 w ramach programu Erasmus+ w celach dydaktycznych wyjechało 20 kobiet i 21 mężczyzn. Jest to niewielka różnica, należy jednak mieć na uwadze, że wśród nauczycieli/ek akademickich przeważają kobiety. Wskazywać to może, że kobiety częściej niż mężczyźni napotykają bariery (związane np. z koniecznością łączenia roli zawodowej i rodzinnej), które im takie wyjazdy utrudniają.

Ogólnie wyższy jest z kolei odsetek kobiet uczestniczących w szkoleniach organizowanych przez Uczelnię. W roku 2023 liczby te przedstawiały się następująco:

1. Projekt „Program Rozwojowy Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie”:
 - Pracownicy dydaktyczno-naukowi: 11 kobiet i 9 mężczyzn = 20 osób
 - Pracownicy administracyjni: 156 kobiet i 50 mężczyzn = 206 osób
2. Projekt „Uniwersytet Wielkich Możliwości – program podniesienia jakości zarządzania procesem kształcenia i jakości nauczania”:
 - Pracownicy dydaktyczno-naukowi: 37 kobiet i 43 mężczyzn = 80 osób
 - Pracownicy administracyjni: 15 kobiet i 4 mężczyzn = 19 osób

4. Wynagrodzenia pracowników na stanowiskach badawczo-dydaktycznych, badawczych i dydaktycznych z uwzględnieniem płci

Wysokość wynagrodzeń w głównej mierze zależy od zajmowanego stanowiska i uzyskanego stopnia/tytułu naukowego.

Zmalały dysproporcje na korzyść mężczyzn w średnich wynagrodzeniach zasadniczych osób zatrudnionych na stanowiskach profesorów (różnica w roku 2023: 177,68 zł, w roku 2022: 661,48 zł), a także dysproporcje w wynagrodzeniach adiunktów (w roku 2022 kobiety zarabiały średnio o 742,08 zł więcej, a w roku 2023 o 16,04 mniej) oraz asystentów (w roku 2022 kobiety zarabiały średnio o 318,55 zł więcej, a w roku 2023 o 189,34 mniej).

Zestawienie dotyczące średnich wynagrodzeń zasadniczych kobiet i mężczyzn na poszczególnych stanowiskach bez podziału na ogólne stanowisko zaszeregowania w pracy (pracownik badawczo-dydaktyczny, badawczy, dydaktyczny) zawarto w tabeli 6.

Tabela 6. Średnie wynagrodzenia zasadnicze kobiet i mężczyzn na wybranych stanowiskach bez podziału na grupy stanowisk (badawczo-dydaktyczne, badawcze, dydaktyczne)

	KOBIETY	MĘŻCZYŹNI	Różnica średniego wynagrodzenia (K-M)
	Średnie wynagrodzenie zasadnicze w zł	Średnie wynagrodzenie zasadnicze w zł	
profesor	8 578,22	8 755,90	- 177,68
profesor uczelni	7 019,96	7 075,84	- 55,88

adiunkt (dr hab.)	6 160,81	6 201,47	- 40,66
adiunkt (post-doc)	7 482,5	7 814	- 331,50
adiunkt kliniczny	5 512,5	5 457,5	+ 55
adiunkt	5 878,67	5 894,71	- 16,04
asystent (dr hab.)	4 958	3 850	+ 1 108
asystent (dr)	4 416,58	4 605,92	- 189,34
asystent	4 079,43	4 150,62	- 71,19

4. Osoby studiujące w 2023 roku wg płci

Na Uniwersytecie studiowało 15 607 osób. Jak pokazują dane zawarte w tabeli 7, kobiety stanowiły 60,9% osób studiujących i w zasadzie pozostaje on na takim samym poziomie w porównaniu do roku 2022.

Odsetek kobiet na studiach stacjonarnych wynosił 62,8%. Był on prawie identyczny jak w roku 2022. Wtedy na studiach stacjonarnych studentki stanowiły a 62,4 % osób studiujących. Mimo że zmiana nie jest duża, należałoby odnotować, że od kilku lat systematycznie odsetek kobiet wśród osób studiujących rośnie (w roku 2021 wynosił on 61,3%).

Różnice w proporcji kobiet i mężczyzn wśród osób studiujących są mniejsze na studiach niestacjonarnych. Na studiach tych 53,5% studiujących stanowią kobiety (w poprzednim roku akademickim odsetek ten wynosił 53,9%).

Podobnie jak w poprzednich latach, można mówić o zróżnicowaniu w proporcji studentek i studentów w zależności od wydziału oraz studiowanego kierunku. Do najbardziej sfeminizowanych wydziałów/jednostek należą następujące: Szkoła Zdrowia Publicznego (81,8% kobiet), Wydział Medycyny Weterynaryjnej (81,2%), Wydział Nauk Społecznych (79,5%) Wydział Bioinżynierii Zwierząt (78,9%), i Filia w Elku (77%). Z kolei najmniejszy odsetek kobiet odnotowano na Wydziale Nauk Technicznych (8,8%) oraz na Wydziale Matematyki i Informatyki (12,4% kobiet), przy czym w porównaniu z poprzednim rokiem akademickim odsetek kobiet na tych wydziałach nieznacznie wzrósł, co wskazywać może na pewne, aczkolwiek powolne, łamanie wśród młodych ludzi stereotypów w obszarze postrzegania roli kobiety i mężczyzny oraz związanego z tym wyboru kierunku kształcenia i ścieżki zawodowej.

Tabela 7. Liczba osób studiujących na wydziałach UWM w 2023 roku wg płci

Lp.	Wydział	Studia stacjonarne			Studia niestacjonarne			ŁĄCZNIE			Odsetek kobiet
		ogółem	K	M	ogółem	K	M	Ogółem	K	M	
1.	Bioinżynierii Zwierząt	408	337	71	110	72	38	518	409	109	78,9

2.	Biologii i Biotechnologii	353	251	102	0	0	0	353	251	102	71,1
3.	Geoinżynierii	892	439	453	388	144	244	1280	583	697	45,5
4.	Humanistyczny	1433	966	467	25	16	9	1458	982	476	67,4
5.	Rolnictwa i Leśnictwa	533	284	249	107	25	82	640	309	331	48,3
6.	Lekarski	881	572	309	0	0	0	881	572	309	64,9
7.	Matematyki i Informatyki	695	95	600	187	14	173	882	109	773	12,4
8.	Medycyny Weterynaryjnej	1087	883	203	0	0	0	1087	883	203	81,2
9.	Nauk Ekonomicznych	1186	665	521	628	379	249	1814	1044	770	57,6
10.	Nauk Społecznych	1205	958	247	446	354	92	1651	1312	339	79,5
11.	Nauk Technicznych	404	47	357	291	14	277	695	61	634	8,8
12.	Szkoła Zdrowia Publicznego	677	554	123	0	0	0	677	554	123	81,8
13.	Nauki o Żywności	236	145	91	68	42	26	304	187	117	61,5
14.	Prawa i Administracji	1978	1306	672	803	574	229	2781	1880	901	67,6
15.	Filia w Ełku	269	207	62	0	0	0	269	207	62	77,0
16.	Sztuki	219	137	82	0	0	0	219	137	82	62,6
17.	Teologii	98	36	62	0	0	0	98	36	62	36,7
Ogółem		12554	7882	4671	3053	1634	1419	15607	9516	6091	60,9